

1-МОДУЛЬ. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ НЕГІЗГІ БІЛІМ

4-САБАҚ. АДАМДАР СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚЫЛМЫСТАРЫН ҚАЛАЙ ЖӘНЕ НЕГЕ ЖАСАЙДЫ? БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАЛАЙ ТАРТЫЛДЫ?

- ◆ АДАМДАР СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ҚЫЛМЫСТАРЫН ҚАЛАЙ ЖӘНЕ НЕГЕ ЖАСАЙДЫ?
- ◆ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚТАҒЫ «ТЕҢДІК». СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ МӘМІЛЕСІ ҚАНДАЙ ЖАҒДАЙДА ШЫНДЫҚҚА АЙНАЛАДЫ?
- ◆ БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАЛАЙ ТАРТЫЛДЫ?

Бұл презентация «Бизнестегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» онлайн-курсына дайындалды.

Онлайн-курс Siemens Integrity Initiative қолдауымен Құқықтық саясатты зерттеу орталығымен (LPRC) ынтымақтастықта «Kazakhstan Bar Association» заң консультанттары палатасы іске асыратын «ЭЫДҰ стандарттарына сәйкес Қазақстанда іскерлік парасаттылықты арттыру мен корпоративтік басқаруды дамытудың жүйелі, құрылымдық және тиімді саясатын іске асыру» жобасы шеңберінде дайындалған.

ОСЫ САБАҚТЫҢ НЕГІЗГІ СҰРАҚТАРЫ

Негізгі сұрақтар:

1. Адамдар сыбайлас жемқорлық қылмыстарын қалай және неге жасайды?
2. Сыбайлас жемқорлықтағы «теңдік». Сыбайлас жемқорлық мәмілесі қандай жағдайда шындыққа айналады?
3. Бизнес Қазақстандағы сыбайлас жемқорлыққа қалай тартылды?

Практикалық тест

**1. ЖЕКЕ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ
(КОРПОРАТИВТІ) МҮДДЕЛЕР
ҚАЙШЫЛЫҚТА БОЛАДЫ,
БІРАҚ ЖЕКЕ ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚ
ЖЕҢЕДІ...**

2. ЭКОНОМИКАЛЫҚ РЕНТА ТЕОРИЯСЫ

3. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ – БҰЛ ӘСЕР ЕТУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҚЫЛМЫС ЕМЕС, ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕП

2. СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚТАҒЫ «ТЕҢДІК». СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ МӘМІЛЕСІ ҚАНДАЙ ЖАҒДАЙДА ШЫНДЫҚҚА АЙНАЛАДЫ?

- ◆ Сыбайлас жемқорлықтағы «теңдік» осылай көрініс табады:

Сыбайлас жемқорлық = Монополия + Дискреция – Ашықтық

- ◆ Сыбайлас жемқорлықтың негізгі шарттары – экономиканың қандай да бір саласының монополиялық жағдайы немесе оны монополиялау, оған кең өкілеттіктерді қосу (компаниядағы мемлекеттік қызметшілердің немесе директордың қалауы), ашықтық пен есептілікті шегеру.

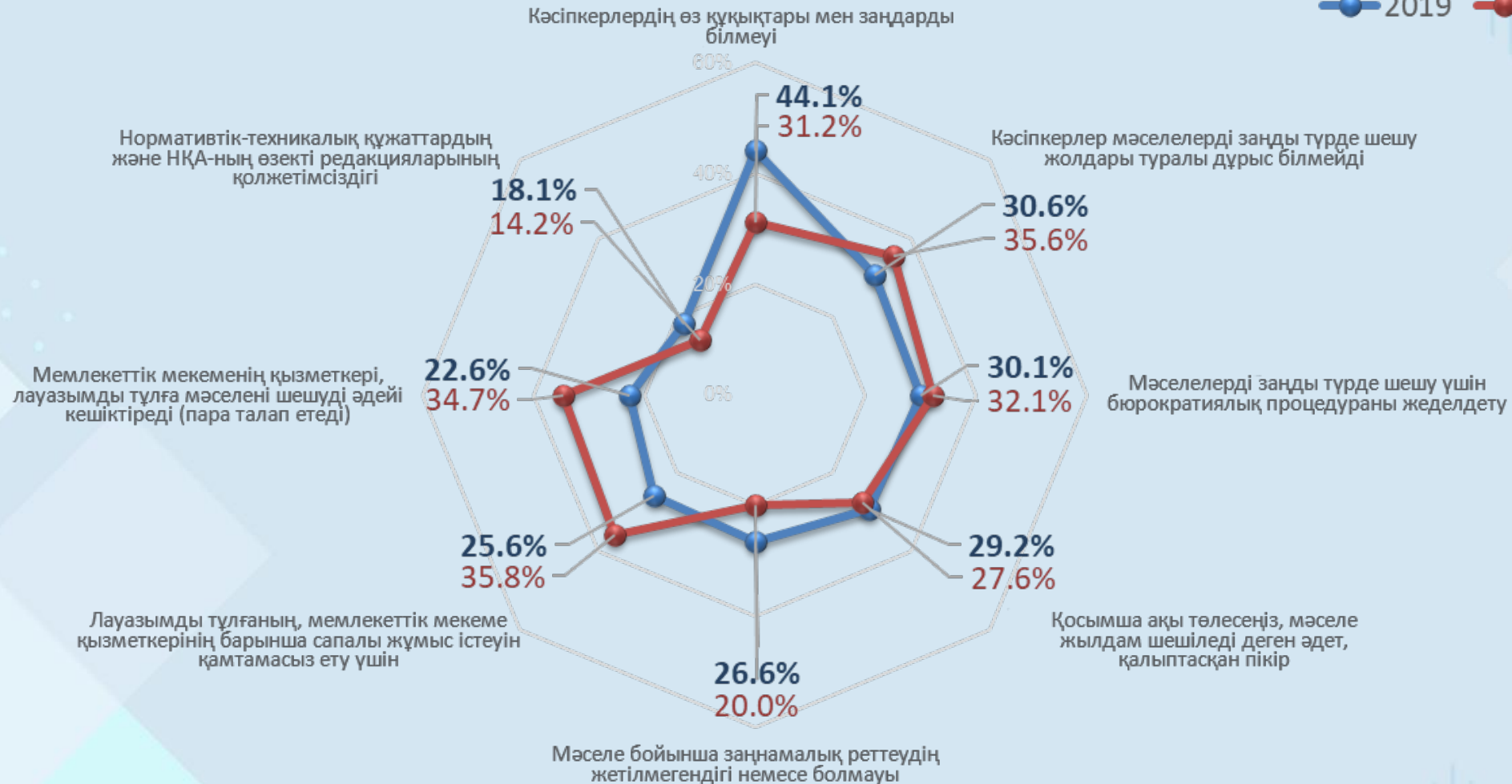
3. БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАҢДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАЛАЙ ТАРТЫЛҒАН?

2019 жылы бизнес-омбудсменнің бастамасымен өткізілген бизнестегі сыбайлас жемқорлық жөніндегі арнайы шолудың деректері бойынша:

- ◆ Өткен жылы кәсіпкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қатысу деңгейі 16%-ға төмендеді (62%-дан 46%-ға дейін).
- ◆ Бірақ мемлекеттік органдардың өкілдері туралы стереотип бастапқыда сыбайлас жемқор ретінде сақталады, сондықтан олардың тарапынан кез келген әрекет немесе әрекетсіздік сыбайлас жемқорлық әрекеті ретінде қарастырылады.
- ◆ 2017 жылмен салыстырғанда сыбайлас жемқорлық жағдайында заңды түрде әрекет етуді және өз мүдделерін заңды түрде қорғауды қалайтын кәсіпкерлердің үлесі 4%-ға (37%-ға дейін) өсті.

3. БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАЛАЙ ТАРТЫЛҒАН?

● 2019 ● 2017

3. БИЗНЕС ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАЛАЙ ТАРТЫЛҒАН?

Сыбайлас жемқорлық мәмілелерінің жасалу себебі

